

Súd: Okresný súd Dolný Kubín
Spisová značka: 7Nt/6/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5421010093
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Plutinský
ECLI: ECLI:SK:OSDK:2021:5421010093.3

Uznesenie

Okresný súd Dolný Kubín samosudcom JUDr. Rastislavom Plutinským v trestnej veci obvinenej R. J., o návrhu na uloženie ochranného liečenia, v Dolnom Kubíne na verejnom zasadnutí dňa 25.05.2021, takto

rozhodol:

Súd podľa § 299 ods. 1 Tr. por., z dôvodov uvedených v § 73 ods. 1 Tr. zák., ukladá obvinenej R. J., nar. XX.XX.XXXX v X. N., trvale bytom X. N., ochranné psychiatrické liečenie, ktoré sa vykoná ambulantnou formou.

odôvodnenie:

Uznesením prokurátora Okresnej prokuratúry Dolný Kubín sp. zn. Pv 29/20/5503-36 zo dňa 23.03.2021, právoplatným dňa 10.04.2021 bolo trestné stíhanie obvinenej R. J. pre prečin „útok na verejného činiteľa“ podľa § 323 ods. 1 písm. a) Tr. zák. zastavené podľa § 215 ods. 1 písm. e) Tr. por. lebo obvinená nebola v čase činu pre nepríčetnosť trestne zodpovedná.

Dňa 19.04.2021 bol súdu doručený návrh prokurátora na uloženie ochranného psychiatrického liečenia povinnej R. J., ktorý odôvodnil tým, že Okresný súd Dolný Kubín príkazom sp. zn. 2Tp/20/2020 zo dňa 27.11.2020 prikázal, aby bol vyšetrený duševný stav povinnej. Duševný stav povinnej bol vyšetrený W. V. Z., znalkyňou zapísanou v zozname znalcov, tlmočníkov a prekladateľov vedeným Ministerstvom spravodlivosti SR v odbore Zdravotníctvo a farmácia, odvetvie Psychiatria (liečba alkoholizmu a toxikománie, gerontopsychiatria), pod evidenčným číslom znalca XXXXXX. Zo záverov predloženého znaleckého posudku číslo XX/XXXX vyplýva a v znaleckom posudku v časti závery sa uvádza, že u povinnej je prítomná duševná choroba s forenzným významom, a to paranoidná forma schizofrénie, ktorá bola u menovanej prítomná v čase vyšetrovaného skutku. U skúmanej osoby nie je prítomný syndróm závislosti od alkoholu ani od iných návykových látok. Povinná v súčasnosti chápe zmysel trestného konania len parciálne, s ohľadom na pretrvávajúce paranoidného syndrómu menovaná spracováva vyšetrovanú udalosť cez chorobné úsudky a seba vníma ako obeť. Aktuálne sa stále podrobuje ambulantnej liečbe a jej stav nie je plne kompenzovaný. Znalkyňa neodporučila povinnej účasť na procesných úkonoch. V čase vyšetrovaného skutku mala menovaná narušený kontakt s realitou a v jej myslení boli prítomné chorobné bludné obsahy (paranoidne perzekučné), jej nálada bola chorobne zmenená do obrazu dystrófie (dráždivosti) a jej konanie bolo chorobne motivované paranoidným syndrómom, bolo nevypočítateľné a dezintegrované bez racionálnej kontroly. Znalkyňa konštatovala, že u povinnej v čase vyšetrovanej udalosti boli jej rozpoznávacíe schopnosti vymiznuté, teda nedokázala rozpoznať nebezpečenstvo svojho konania pre spoločnosť a rovnako boli jej ovládacie schopnosti vymiznuté, teda nemohla svoje konanie ovládať a toto bolo chorobne determinované. Znalkyňa v záveroch posudku tiež uviedla, že s poukazom na vykonávanú liečbu nepovažuje pobyt povinnej na slobode pre spoločnosť nebezpečný. S cieľom redukcie rizika opätovnej dekompenzácie psychického stavu menovanej, kedy môže byť prítomné nebezpečné konanie pre okolie, znalkyňa odporučila nariadiť ochrannú psychiatrickú liečbu ambulantnou formou s kontrolami raz mesačne, aby sa včas zachytil prípadný opakovaný relaps (zhoršenie) ochorenia.

Podľa § 73 ods. 1 Tr. zák. súd uloží ochranné liečenie v prípadoch uvedených v § 39 ods. 2 písm. c) a § 40 ods. 1 písm. c) alebo ak páchatel činu inak trestného nie je pre nepríčetnosť trestne zodpovedný a jeho pobyt na slobode je nebezpečný.

Podľa § 74 ods. 1 Tr. zák. ak sa ochranné liečenie ukladá popri nepodmienečnom treste odňatia slobody, jeho výkon sa spravidla začína po nástupe výkonu trestu v ústave na výkon trestu. V ostatných prípadoch sa ochranné liečenie vykonáva spravidla v zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti. Ak možno vzhľadom na povahu choroby a liečebné možnosti očakávať, že účel splní aj ambulantné liečenie, môže súd nariadiť aj tento spôsob liečenia, prípadne ústavné liečenie zmeniť na ambulantné liečenie alebo v odôvodnenom prípade aj naopak. Ak dĺžka výkonu trestu odňatia slobody v ústave na výkon trestu nepostačí na splnenie účelu ochranného liečenia, súd môže rozhodnúť o jeho pokračovaní v liečebnom alebo ambulantom zariadení.

Podľa § 299 ods. 1 Tr. por. ak nejde o prípad, keď si súd rozhodnutie o ochrannom liečení, ochrannej výchove, ochrannom dohľade, zhabaní veci vyhradil podľa § 289 ods. 2, môže tieto ochranné opatrenia uložiť na verejnom zasadnutí len vtedy, ak to navrhne prokurátor.

Dňa 25.05.2021 vykonal súd verejné zasadnutia za prítomnosti obhajcu povinnej. Obhajca povinnej na verejnom zasadnutí uviedol, že mu je známy zdravotný stav klientky a vie, že sa lieči, preto ponecháva rozhodnutie na úvahe súdu.

Z pripojeného spisu OR PZ Ružomberok sp. zn. ORP-45/VYS-RK-2020 bolo zistené, že vyšetrovateľ Okresného riaditeľstva PZ v Ružomberku uznesením sp. zn.: ČVS: ORP-45/VYS-RK-2020 zo dňa 26.02.2020 vzniesol podľa § 206 ods. 1 Tr. por. obvinenie obvinenej R. J. pre zločin útoku na verejného činiteľa podľa § 323 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. c) Tr. zák., na tom skutkovom základe, že dňa 16.01.2020 v Dolnom Kubíne v čase okolo 15.20 h sa pri výkone jej eskorty príslušníkmi policajného zboru npor. E. G. a npor. Bc. W. Z. v súvislosti s jej zatknutím podľa príkazu na zatknutie vydanom Okresným súdom Bratislava I, pod sp. zn. 9Tp/108/2019 zo dňa 05.11.2019, pokúsila o útek pred budovy Okresného riaditeľstva policajného zboru v Dolnom Kubíne, ulica Bysterecká 2067/5 smerom na ulicu Športovcov, kde ju prenasledoval npor. Bc. W. Z. a npor. E. G., aby jej zabránili v úteku, pričom poškodeného npor. Bc. W. Z., potom ako ju po márných výzvach, aby zastala, dostihol medzi bytovými domami číslo XXXX a XXXX, tesne pri miestnej komunikácii vedúcej k zimnému štadiónu v Dolnom Kubíne a pred tým, ako bola jej osobná sloboda opätovne obmedzená, fyzicky napadla takým spôsobom, že ho dreveným konárom o hrúbke cca 3 cm jedenkrát udrela do predlaktia ľavej ruky, po čom sa konár rozlomil a zvyškom, ktorý držala v ruke ho zasiahla do oblasti tváre, pravej dolnej pery, čím poškodenému npor. Bc. W. Z. spôsobila zranenie, a to tržnú ranu v kútiku úst, poranenie vnútornej sliznice úst, hematón na ľavom prostredníku, ktoré si vyžiadali lekárske ošetrenie s predpokladanou dobou liečenia do 7 dní.

Prokurátor v návrhu na uloženie ochranného liečenia uviedol, že z obsahu vyšetrovacieho spisu je jednoznačne preukázané, že povinná konala spôsobom opísaným v skutkovej vete uznesenia o vznesení obvinenia. Obvinená nevyповedala a poškodený popísal ako obvinenú predvádzali, ako prebiehala eskorta, ako sa pokúsila o útek, kadiaľ ju prenasledovali, ako aj priebeh samotného útoku a následné opätovné obmedzenie osobnej slobody obvinenej. Skutok a konanie obvinenej bolo dostatočne zdokumentované a na základe zadováženého dôkazného materiálu je možné jednoznačne prijať záver, že sa obvinená skutku dopustila a tento je trestným činom. Zo znaleckého posudku vyplýva, že obvinená v čase vyšetrovaného skutku trpela forenzne významnou duševnou chorobou, a to paranoidnou formou schizofrénie. Znalčka konštatovala, že u obvinenej boli v čase vyšetrovanej udalosti jej rozpoznávacie schopnosti vymiznuté, teda nedokázala rozpoznať nebezpečenstvo svojho konania pre spoločnosť a nemohla svoje konanie ovládať, a teda bola v zmysle § 23 Tr. zák. nepríčetná.

V rámci tohto trestného konania bol dňa 20.01.2021 vypracovaný znalecký posudok č. XX/XXXX, znalčkou z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria (liečba alkoholizmu a toxikománie, gerontopsychiatria), ohľadom duševného stavu povinnej. Zo záverov tohto znaleckého posudku vyplýva, že u povinnej je prítomná duševná porucha s forezným významom, a to paranoidná forma schizofrénie, ktorá bola u povinnej prítomná aj v čase vyšetrovaného skutku. Znalčka ďalej konštatovala, že povinná chápe zmysel trestného konania len parciálne a vzhľadom na jej zdravotný stav neodporúča účasť na jej procesných úkonoch. Znalčka ďalej uviedla, že v čase vyšetrovaného skutku mala menovaná narušený kontakt s realitou a v jej myslení boli prítomné chorobné bludné obsahy, jej nálada bola chorobne

zmenená a jej konanie bolo chorobne motivované paranoidným syndrómom, bolo nevypočítateľné, dezintegrované bez racionálnej kontroly. U povinnej boli v čase vyšetrovanej udalosti jej rozpoznávacie schopnosti vymiznuté, teda nedokázala rozpoznať nebezpečenstvo svojho konania pre spoločnosť a rovnako boli jej ovládacie schopnosti vymiznuté, teda nemohla svoje konanie ovládať. Konanie obvinenej preto bolo chorobne determinované. Znalkyňa napokon uviedla, že v súčasnosti nepovažuje pobyt obvinenej na slobode pre spoločnosť za nebezpečný a odporúča nariadiť ochrannú psychiatrickú liečbu ambulantnou formou s kontrolami raz mesačne, aby sa včas zachytil prípadný opakovaný relaps (zhoršenie) ochorenia.

Súd ďalej vykonal dokazovanie čítaním lekárskeho správy MUDr. X. z psychiatrického oddelenia DONsP Dolný Kubín, z ktorých mal preukázané, že povinná je v evidencii psychiatrickej ambulancie pre závažné duševné ochorenie od roku 2014 a jej momentálny zdravotný stav neumožňuje zúčastniť sa na výsluchu.

Z odpisu s registra trestov mal súd preukázané, že povinná nemá záznam v registri trestov, lustráciou v rezorte Generálnej prokuratúry SR mal súd preukázané že povinná bola dvakrát trestne stíhaná, pričom v oboch konaniach bolo trestné stíhanie zastavené podľa § 215 ods. 1 písm. e) Tr. por.. Z centrálny evidencie správnych deliktov a priestupkov mal súd preukázané, že povinná bola dvakrát riešená v priestupkovom konaní za drobné krádeže.

Pri rozhodovaní o návrhu na uloženie ochranného liečenia súd skúmal otázku, či na naplnenie účelu ochranného liečenia je nevyhnutná ústavná forma jeho výkonu, príp. či vzhľadom na povahu duševnej poruchy povinnej a liečebné možnosti postačí aj ambulantné liečenie (§ 74 ods. 1 Tr. zák.).

Z vykonaného dokazovania mal súd objektívne preukázané, že povinná ako páchatelka činu inak trestného bol v čase páchania skutku nepříčetná v dôsledku duševnej poruchy - paranoidnej formy schizofrénie. Súd má tiež preukázané, že povinná v čase páchania skutku nevedela ovládať svoje konanie a jej správanie môže byť pri absencii adekvátnej psychiatrickej liečby potenciálne nebezpečné pre spoločnosť. Keďže u povinnej ide o duševnú poruchu dlhšieho trvania, je zároveň vylúčené, aby uvedené riziko od spáchania činu inak trestného (16.01.2020) až do rozhodovania na verejnom zasadnutí pomínul.

Súd pri rozhodovaní o spôsobe ochranného psychiatrického liečenia prihliadol na tú skutočnosť, že povinná je zaevidovaná na psychiatrickej ambulancii v Dolnom Kubíne, kde aj v súčasnosti vykonáva liečbu a na tú skutočnosť, že jej pobyt na slobode nie je pre spoločnosť momentálne nebezpečný. Súd mal teda v konaní preukázanú skutočnosť, že sa povinná dobrovoľne podrobuje liečbe a preto mal za to, že na splnenie účelu ochranného liečenia postačuje uloženie ochranného psychiatrického liečenia ambulantnou formou.

Súd na doplnenie poznamenáva, že týmto rozhodnutím nie je vylúčená možnosť zmeny spôsobu výkonu ochranného liečenia u povinnej do budúcnosti v prípade, ak ochranné liečenie ambulantnou formou nebude spĺňať účel. Návrh na takú zmenu môže byť v prípade potreby podaný aj ošetrojúcim lekárom, a to aj opakovane.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia a uložil povinnej ochranné psychiatrické liečenie, ktoré sa vykoná ambulantnou formou.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať na Okresnom súde Dolný Kubín sťažnosť, a to v lehote troch pracovných dní odo dňa jeho oznámenia.